

Fr. Ks. Meško v Čehih. Literarna priloga k dr. Kramarjevemu listu „Den“ (št. 215. in 222.) je prinesla prevod Meškove črtice „Človek je bil“, ki je bila objavljena svoj čas v „Ljubljanskem Zvonu“. Prevel je črtico Ivo Páta. Koledar „Sv. František“ pa je prinesel prevod črtice „Na sveti post“ iz zbirke „Ob tihih večerih“ in ženski list „Eva“ v svoji decembrski številki črtico „O človeku, ki se je vračal“, katero je prevel Rud. Linhart.

Ivan Cankar v finščini. Pred kratkim je izšla knjiga: Ivan Cankar: Martin Katschur. Idealistin elämäkerta. Suomentanut Maila Talvio. Porsovna, 1907. Maila Talvio je dekliško ime soproge vseučiliškega profesorja (slavista) v Helsingforsu Mikkola, ki je, kakor nam piše gosp. dr. Iv. Prijatelj, velika prijateljica Slovencev.

„Istorija najnovije slovenačke književnosti“, spisal dr. Ivan Prijatelj (v 5. in 6. zvezku „Letopisa „Matice Srpske“ 1907 v Novem Sadu“), obsega delovanje in pomen Jos. Jurčiča in Jos. Stritarja.

Dr. Fr. I.

Prevodi iz tujih jezikov. Gospod Oton Zupančič prelaga sedaj, kakor se nam poroča, Dantejevo „Nebeško komedijo“, [dr. Ivan Prijatelj pa že dalj časa Puškinovega „Jevgenija Onjegina“. — Nadalje nam je sporočil gospod Petruška, da prevaja A. Mickiewicza znamenito delo „Konrad Wallenrod.“

Stanislav Wyspianski †. V Krakovu je umrl 29. novembra 1907 najznamenitejši sedanji poljski pesnik, ženij, ki ga je uvrstiti takoj poleg dveh največjih poljskih pesnikov, Mickiewicza in Slowackega, ki je bil prorok in duševni vodja poljske narodnostne ideje. Z Wyspianskim je umrl eden največjih duhov mlade Poljske, njegove misli in njegova poezija pomenijo za sedanjo in poznejšo generacijo isto kot doslej samo dela velikih romantičnih pesnikov. Celi rodovi so čakali novega poljskega narodnega pesnika, navduševali so se za marsikoga, a čutili so, da mora šele priti, ki bo zapel visoko pesem, ki bo združil v sebi vse moderno poljsko bistvo. V plejadi mlade Poljske je stal Wyspianski osamljen. Njegove misli in njegove stvaritve so šle svoja pota, on ni bil eden mnogih, temveč bil je stvarnik novih idej, novih oblik. Wyspianski je sinteza trpljenja najnovejše poljske generacije, ki hrepeni po svobodi, njegove ideje, bistvo njegovih dram je odrešenje poljskega naroda. Njegova prva dela so ostala brez večjega vtiska, tako zelo je bila njih vsebina in oblika drugačna, nego je zahtevala literarna moderna struja. Šele njegovi drami: „Svatba“ in „Odrešenje“ sta ga postavili v ospredje. V tej drugi drami razvija junak Konrad misel, da bo delavski stan oni stan, ki bo izpolnil misijo odrešenja Poljske iz suženjstva, in to dejstvo se je zlasti zblížalo in omililo poljskemu delavskemu proletarijatu. — Wyspianski je bil rojen v Krakovu l. 1869. kot sin podobarja. Njegova najnovejša dela poleg zgoraj omenjenih so: „Boleslav Hrabri“, „Kazimir Veliki“, „Novembrska noč“, „Akropolis“ in „Achilleis“. A ni bil samo pesnik, imel je tudi izreden slikarski talent. Na tem polju je bil originalen kot malokdo, bil je tudi tu začetnik novih smeri. Imenovan je bil tudi za profesorja krakovske umetniške akademije. Občinski svet v Krakovu ga je pokopal na občinske stroške, njegovo truplo so shranili v „grobu slavnih“. Poljaki žalujejo ob izgubi enega svojih najboljših sinov. *G.*

Petindvajsetlétnico svojega umetniškega delovanja je praznoval dne 10. decembra v Zagrebu naš rojak in bivši režiser našega gledišča, gospod Ignacij Borštnik. Uprizorila se je ta večer na zagrebškem gledišču komedija „Zemlja“, v kateri je jubilar igral glavno vlogo.